

פרוטוקול מישיבת הוועדה המייעצת להוראות הממונה על שיתוף בנתוני אשראי (401/2021);

(2021/401A)

שהתקיימה באמצעי תקשורת מרחוק בתאריך 25.7.2021

משתתפים מקרב חברי הוועדה	פרופ' רות שנער – יו"ר הוועדה המייעצת כרמי אור עו"ד ראובן אידלמן רוגן הורוביץ אוריאל לדברג פרופ' עדית סולברג
נעדרים מקרב חברי הוועדה	עו"ד רני נויבואר יובל טלר חסון
משתתפים מקרב עובדי הבנק	אייל חדד, הממונה על שיתוף בנתוני אשראי (להלן – הממונה) חן הולצמן – מזכירת הוועדה המייעצת עו"ד שירלי אבנר, המחלקה המשפטית עו"ד קרן גבאי, המחלקה המשפטית <u>עובדי הממונה:</u> איריס אהרון ערן ביטנר יוסף זכאים אירית זמיר רואי יעקובי אורי מושקוביץ ד"ר יגאל מנשה
	עובדת משרד המשפטים

עיקרי הדיון:

נושא 1 בסדר היום: עדכוני הממונה	
הממונה	מצגת מצגת לחברי הוועדה המייעצת אודות מערכת נתוני אשראי לרבות נתונים מתוך הדיווח השנתי לכנסת על פי סעיף 113 לחוק נתוני אשראי התשע"ו-2016.
יו"ר הוועדה המייעצת	המצגת מעניינת ומראה את העלייה בשימושיות של המערכת
סיכום	חברי הוועדה מבקשים ליידע אותם כשמופצים תזכירים ולעדכן בחידושים ובעשייה אחת לתקופה. <u>באחריות:</u> מזכירת הוועדה המייעצת

נושא 2 בסדר היום: טיוטת הוראה חדשה בנושא 'אמצעי זיהוי מרחוק' – הוראה מספר 401A	
עובדת הממונה	<p>מסבירה את הרקע לכתיבת ההוראה בעקבות תיקון תקנות נתוני אשׂראי, התשע"ח-2017 במרץ 2021, אשר נקבע בו כי חלק מהתיקונים ייכנסו לתוקף חצי שנה מיום פרסומו ברשומות. במסגרת התיקון כאמור, בוטלו אמצעי זיהוי מסוימים שפורטו בתקנות, והממונה הוסמך לקבוע אמצעי זיהוי במקומם, מכוח סמכותו לתת הוראות לפי סעיף 68 לחוק, ללא צורך בהסכמת רשם מאגרי המידע. קביעת אמצעי זיהוי נוספים, מחייבת גם מתן הוראות הנוגעות לממשל התאגידי, בדומה למקובל בפרקטיקות קיימות.</p> <p>מכיוון שהזיהוי נועד לקבל הסכמה לגישה למידע פרטי ורגיש על לקוחות, העיקרון המנחה, אשר נקבע גם במסגרת התיקון, הוא שאמצעי הזיהוי יהיו ברמת מהימנות גבוהה.</p> <p>ההוראה אמורה לחול על מספר רב של גופים, וביניהם: נותני אשׂראי, לשכות אשׂראי ומיופי כוח בתמורה. כאשר חלק מהגופים כפופים להוראות המאסדר הראשי שלהם בתחומים הקשורים להתקשרות מרחוק (למשל, תאגידי בנקאיים כפופים להוראת נוהל בנקאי תקין 367 בנושא 'בנקאות בתקשורת' של המפקח על הבנקים). לפיכך, כתיבת ההוראה הייתה כרוכה בתהליך מורכב אשר כלל גם אתגר משמעותי מחד לא להכביד ברגולציה על גופים מפוקחים, ומאידך לאסדר את הנדרש.</p> <p>בתהליך הכתיבה התקיימו פגישות עם מאסדרים ראשיים כגון הפיקוח על הבנקים ורשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון. בנוסף התקיימו התייעצויות עם גורמים נוספים בבנק ישראל, וביניהם: הממונה על הגנת הפרטיות, יחידת הגנת הסייבר והמחלקה המשפטית.</p> <p>טיוטת הוראה נשלחה גם להתייעצות ראשונית עם המשתמשים השונים והתקבלו הערותיהם, שחלקן הובאו בחשבון בטיטה הנוכחית.</p>
חבר הוועדה המייעצת	האם תהיה אפשרות להעביר הערות אחרי הישיבה?
עובדת הממונה	<p>ניתן להעביר. בעוד כשבועיים תופץ הטיוטה להערות הציבור, עם זאת מבקשת כי ההערות יועברו בהקדם האפשרי בהינתן המועדים שבהם מדובר.</p> <p>מפרטת את סעיפי ההוראה:</p> <p><u>זיהוי לקוח ברמת מהימנות גבוהה</u>: לפי התקנות, לצורך קבלת הסכמת לקוח להוצאת דוח אשׂראי נדרש לבצע זיהוי ברמת מהימנות גבוהה. הצורך ברמת זיהוי חזקה נדרש בעת ביצוע פעולות ברמת סיכון גבוהה. ההנחה היא ששימוש בדוח אשׂראי הוא פעולה ברמת סיכון גבוהה ולכן אימצנו פרקטיקות דומות.</p> <p><u>הזדהות שוטפת</u>: לגבי לקוחות קיימים (שיש להם חשבון אצל נותן האשׂראי ועברו תהליך הדורש זיהוי חזק), לצורך הזדהות שוטפת מרחוק ניתן יהיה לזהותם באמצעות שני גורמי אימות, דבר שמבטיח שרמת הזיהוי תהיה חזקה.</p> <p><u>דירקטוריון נותן השירות</u>: ניתנו הנחיות בסיסיות בהתאם לפרקטיקות מקובלות. ניתן פטור לגופים הכפופים להוראות דומות של המאסדר הראשי שלהם.</p>
נציגת משרד המשפטים	האם החובה לזיהוי מלא יהיה גם בקרב נותן אשׂראי שאינו תאגיד בנקאי ופותר חשבון ללקוח?
עובדת הממונה	כן, כך נדרש על פי צווי איסור הלבנת הון הרלוונטיים והנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון לגבי פתיחת חשבון.
חבר הוועדה המייעצת	איפה בטיטת ההוראה מפורטים התנאים לזיהוי ראשוני ללקוח?
עובדת הממונה	<p>סעיף 11 לטיטת ההוראה מפרט את אמצעי הזיהוי מרחוק המשמשים לזיהוי ראשוני להוצאת דוח אשׂראי, ונקבע שיש לקבל מראש את הסכמת הממונה לשימוש באמצעים אלו. אם מדובר על נותן אשׂראי שעושה שימוש באמצעי זיהוי מרחוק לצורך פתיחת חשבון, והוא כפוף להוראת נב"ת בנושא 'בנקאות בתקשורת' או לחוזר בנושא 'התקשרות מרחוק עם מקבל שירות באופן מקוון' של הרשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון, הוא יוכל לקבל את הסכמת הלקוח במעמד פתיחת החשבון מהכללים אשר נקבעו במסגרת הטיוטה.</p>

ההסבר המפורט שניתן כעת חשוב מאוד. לגבי אמצעי זיהוי מרחוק: מציעה לשקול שוב את נוסח הוראה, אולי כדאי להוסיף בה חלק מההסברים שניתנו לנו כעת. למשל לגבי זיהוי ראשוני מול זיהוי בהמשך הפעילות, ולגבי לקוח קיים מול חדש.	יו"ר הוועדה המייעצת
לגבי זיהוי באמצעות שיחת וידאו שלא בזמן אמת, למיטב ידיעתי מדובר באמצעי פחות בטוח. אני לא מכיר שמשתמשים בו באופן תדיר. אני ממליץ לבדוק שנית בנוגע לזיהוי ראשוני באמצעות שיחת וידאו מוקלטת, שאיננה בזמן אמת.	חבר הוועדה המייעצת
לפי הבדיקה שערכנו מול רגולטורים אחרים, זיהוי זה מקובל בפרקטיקות הנהוגות היום. מכיוון שלנותני האשראי יש מאסדר ראשי, חשוב שניישר קו עם ההוראות והפרקטיקות שלהם.	עובדת הממונה
ככל שידוע לי וידאו שלא בזמן אמת ניתן לזיוף היום ללא הרבה מאמץ.	חבר הוועדה המייעצת
כפי שציינה עובדת הממונה, חשוב להיצמד להוראות המאסדרים הראשיים, עם זאת נבחן את הנושא שוב, וננסה לקבל עמדה כללית ממערך הסייבר הלאומי.	הממונה
<u>אמצעי אחר לזיהוי מרחוק</u> : הסעיף נרשם בראייה צופה פני עתיד כדי לתת מענה, אם יפותחו אמצעי זיהוי אחרים בהמשך. כדי להפחית רגולציה הוחלט שנותני אשראי – הכפופים למפקח על הבנקים או לממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון – וכבר עושים שימוש באמצעי זיהוי מרחוק, יעבירו אלינו את המסמכים שהועברו למאסדרים הראשיים שלהם ואת התייחסות המאסדרים. <u>שימוש בצד ג' לזיהוי מרחוק</u> : גופים שישתמשו במיקור חוץ לזיהוי מרחוק, חלות עליהם כל הנחיות ההוראה, וכן עליהם לפעול לפי עקרונות לשימוש במיקור חוץ בהתאם למפורט בהוראה. יש לציין שבפיקוח על הבנקים יש הוראה מפורטת בעניין השימוש במיקור חוץ (הוראה נב"ת 359). ברשות שוק ההון ביטוח וחיסכון קיימת הוראה ייעודית מסוג זה, אך היא חלה רק על חלק מהגופים הכפופים לרשות, לכן פירטנו את העקרונות למיקור חוץ. בהתאם לא ניתן לפטור את כלל נותני האשראי הכפופים לפיקוח על הבנקים או לרשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון, עם זאת פניות פרטניות לפטור ייבחנו ויישקלו. <u>שמירת הנתונים</u> : אפשרנו פטור מסעיף זה לנותני אשראי שיש הנחיות בהוראות המאסדר הראשי אך לנהוג בשמירת נתונים.	עובדת הממונה
האם היה שיתוף פעולה עם רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון?	נציגת משרד המשפטים
קיימנו ישיבה איתם בכדי ללמוד על הפרקטיקות בנושא הנהוגות אצלם, ושלחנו את הטיוטה להערותיהם, טרם קיבלנו את התייחסותם.	עובדת הממונה
האם הסעיף שמפנה להוראות דין כלליות, בנוגע לשמירת הנתונים ששימשו לזיהוי מרחוק, יחול גם על הגופים שניתנה להם אפשרות לנהוג על פי הוראות המאסדר הראשי שלהם?	חבר הוועדה המייעצת
כן, הסעיף כללי. <u>אמצעי זיהוי שיש לדווח בגינו לממונה</u> : ההוראה מפרטת את החומרים שיש לשלוח אל הממונה בעת הגשת הבקשה, לאחר שנה לדווח על תוצאות בחינה חיצונית לנאותות אמצעי הזיהוי, ולעדכן בשוטף על שינויים מהותיים, ככל שיבוצעו. <u>דיווחים על אירועי אבטחת מידע</u> : הכוונה לאירועים משמעותיים, לרבות דיווח בסיום האירוע ותהליך הפקת לקחים. הנושא יעבור חידוד.	עובדת הממונה
ממליצה לחדד בהוראה את משמעות הביטויים 'אירוע שכמעט התרחש' ו'מספר רב של לקוחות'.	יו"ר הוועדה המייעצת
במונח 'אירוע שכמעט התרחש' הכוונה לאירוע שהתגלה לפני שקרה ונבלם, ואילו היה קורה יכול היה להיגרם נזק מהותי.	עובדת הממונה
מבקש להבהיר בהוראה כללית שזה לא גורע מחובת הדיווח לרשות להגנת הפרטיות, ולא רק לעניין שמירת התייעוד.	חבר הוועדה המייעצת

עו"ד אבנר	יש בעיה לציין באופן מפורש רק בהוראה זאת – זה עלול להתפרש כהסדר שלילי לגבי הוראות אחרות. אפשר לשקול לציין זאת בדברי ההסבר המופיעים בחוזר. אפשרות אחרת היא להרחיב את המשפט הכללי שבתחילת ההוראה.
יו"ר הוועדה המייעצת	ממליצה להרחיב את המשפט הכללי כך שיכלול גם רגולציה והוראות על פי דין. באופן כללי, לטעמי לא די לכלול הסברים בחוזרים, משום שבמשך השנים לא מסתכלים על חוזרים אלא על ההוראה עצמה, ולכן הדברים צריכים להיכלל בהוראה עצמה.
עובדת הממונה	<u>ביקורת פנימית</u> : לאור חשיבות הנושא כללנו הנחיה שהביקורת הפנימית תכניס את הנושא לתוכנית עבודה רב שנתית. זיהוי מרחוק המבוצע על ידי מיופה כוח בתמורה: הדגש בסעיף הוא על היישום "בהתאמות המתחייבות", וזאת עבור מיופה כוח שהוא יחיד ולא תאגיד. להערכתנו, לא יהיו הרבה מיופי כוח בתמורה שירצו להשתמש באמצעי זיהוי מרחוק. עם זאת, אלה שכן ירצו, יצטרכו לספק תשתית מתאימה וליישם בקרות. <u>הוראות מעבר</u> : מאחר שהוסרו אמצעי זיהוי מהתקנות ויתווספו חדשים, הגופים המפוקחים צריכים תקופת היערכות להוראה. בתקופת ההיערכות יוכלו להשתמש באמצעי הזיהוי הקיימים. בשלב זה, ניתנה תקופת מעבר של 4 חודשים, אולם מכיוון שמדובר על היערכות מיכונית שאורכת זמן, ולאחר שנקבל הערות נוספות, נשקול להאריך את התקופה.

נושא 3 בסדר היום: עדכון הוראה קיימת בנושא 'אמצעי זיהוי' – הוראה מספר 401	
עובדת הממונה	הוראה 401 הקיימת מפרטת בעיקרה את המאגרים באמצעותם ניתן לבצע זיהוי. בשלב זה הוחלט לקבוע הוראה נפרדת לאמצעי זיהוי מרחוק מתקדמים (הוראה 401A), עם זאת ייתכן ובהמשך שתי ההוראות יאוגדו להוראה אחת.
יו"ר הוועדה המייעצת	בתיקון להוראה 401 הקיימת נוספו כמה סעיפים כדי לחזק את אופן הזיהוי באמצעות מאגרים. בהמשך, בכוונתנו לחזק תהליכי זיהוי אלו אף יותר. בטווח הבינוני ננסה למצוא אפשרויות נוספות לזיהוי באמצעות המאגרים. מפרטת את השינויים לגבי אופן הזיהוי מול מאגרים שנועדו לחזק את אופן הזיהוי. לדעתך, לא די להסתפק באחריות ההנהלה בסעיף 3, ויש לקבוע גם את אחריות הדירקטוריון בנושא. במקביל להתייחסות לדירקטוריון בהוראה 401A.
עובדת הממונה	מדובר על הוראה קיימת ובשינוי הנוכחי התמקדנו בנושאים שנראו לנו בעלי חשיבות גבוהה במיוחד. בהמשך בכוונתנו, לעדכן את ההוראה ואולי לשלבה עם 401A.
חבר הוועדה המייעצת	לגבי תאריך הנפקת ת"ז כאמצעי זיהוי, למיטב הבנתי יש המלצה של מערך הסייבר הלאומי לא לעשות שימוש באמצעי זה.
עובדת הממונה	האפשרות לזיהוי מול מאגר האוכלוסין הייתה כבר קיימת בהוראה. אנחנו חידדנו את אופן ביצוע ההזדהות. להבנתנו, אין כרגע פתרונות אחרים, אולם נבדוק סוגיה זו. <u>בסרת</u> : עיקר השינוי בהוראה הוא הוספת סעיפים על נושא בקרות ועל דיווח על אירועי אבטחת מידע, בדומה לאמור בהוראה 401A. <u>תקופת מעבר</u> : בדומה לנאמר לגבי תקופת המעבר להוראה 401A.
יו"ר הוועדה המייעצת	לעניין הדיווחים לממונה, ממליצה לחדד את הניסוחים, כפי שציינתי קודם לגבי הוראה 401A. <u>מסכמת את הישיבה</u> : משבחת את העבודה המקצועית שנעשתה על טיטות ההוראות, ומציינת את החשיבות של העדכון השוטף לחברי הוועדה, כפי שנעשה בחלק הראשון של הישיבה.

חתימת יו"ר הוועדה

29.9.21
תאריך אישור הפרוטוקול